

rum, quae in hac catechesi puerili complecti non potuimus, vberio-
rem explicationem assumant ex libello Examinis theolo-
gici²⁵⁶ et caeteris libris corporis doctrinae harum ecclesia-
rum,²⁵⁷ quod sine omni dubitatione statuimus esse consensum
piae et orthodoxae ecclesiae congruentem cum scriptis prophe- 5
ticis et apostolicis et cum symbolis catholicis.

Quae est causa certitudinis doctrinae
christianae?

Summa ac praecipua causa certitudinis est patefactio diuina comprehensa in
scriptis prophetarum et apostolorum. 10

Qui sunt gradus testimoniorum, quos recitauit vetustas ad confirmandam
certitudinem doctrinae christianae contra ethnicos?

[133:] Vetustas bono consilio collegit septem gradus testimoniorum: Primus
gradus continet miracula et vaticinia, quia sola ecclesia habent facta inusitata extra
naturae ordinem, quae nulla creatura imitari potest, et habet praedictiones non solum de 15
meſia, sed etiam de vniuersalibus mutationibus generis humani et de serie monarchiarum,
quibus euentus certissime respondit. Secundus gradus est antiquitas doctrinae, quia
nec leges antiquiores quam Mosaicae extant nec historia vlla recitat initia mundi et continu-
am seriem annorum propter narrationes biblicas. Tertius gradus est collatio doctrina-
rum. Ethnici, Mahometistae, blasphemii, Iudaei et alia sectae tantum retinent 20
particulam legis, de quibusdam externis et ciuilibus officijs et addunt cultus
idolorum aliae alios. Prorsus autem ignorant Filium Dei et promissionem
gratiae traditam in euangelio. At sola ecclesia retinet integram et incorrup-
tam doctrinam legis et euangelij et notitiam Filij Dei domini nostri [134:]
Iesu Christi crucifixi et resuscitati pro nobis. Sola etiam doctrina ecclesiae 25
monstrat causas et remedia peccati et mortis et consolationes firmas tradit
opponendas omnibus calamitatibus. Quartus gradus est experientia spiritua-
lis. Nam pij, qui reguntur verbo Dei, experiuntur consolationem Spiritus sancti, agnoscunt
suas preces exaudiri et confirmantur multis testimonijs praesentiae Dei. Hoc domesticum
testimonium sumptum ab vniuscuiusque pij experientia nequaquam leue ducendum est. 30
Quintus gradus est fortitudo martyrum in supplicijs, quia cum fuerint homines

^j Nicht in F, G.

²⁵⁶ Vgl. Philipp Melanchthon, Examen ordinandorum (1559), in: CR 23, 1–102.

²⁵⁷ Zu den Schriften, die im Corpus doctrinae Philippicum enthalten waren, vgl. die Historische Einleitung, 7, Anm. 14.